

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको (दशौं संशोधन) प्रबन्धपत्र, २०७८

तीन महले

विद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	संशोधन गर्नुको कारण
दफा ३ मा संशोधन कम्पनीले गर्ने व्यवसाय वा कारोबारको प्रकृति: कम्पनीले नेपालको जलविद्युत क्षेत्रको विकासका लागि आवश्यक पर्ने पूँजीको आपूर्ति गर्नका लागि दीर्घकालीन प्रकृतिका पूँजी परिचालन गर्ने र त्यसरी उपलब्ध हुने वित्तीय श्रोतलाई आर्थिक, प्राविधिक रूपले सम्भाव्य जलविद्युत परियोजनाहरूको शेयरमा लगानी तथा ऋण प्रवाह गर्ने प्रकृतिको कारोबार गर्नेछ।	दफा ३- कम्पनीले गर्ने व्यवसाय वा कारोबारको प्रकृति: कम्पनीले नेपालको जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जाको विकासका लागि आवश्यक पर्ने पूँजीको आपूर्ति गर्नका लागि दीर्घकालीन प्रकृतिका पूँजी परिचालन गर्ने र त्यसरी उपलब्ध हुने वित्तीय श्रोतलाई आर्थिक एवम् प्राविधिक रूपले सम्भाव्य जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनाहरूको शेयरमा लगानी तथा ऋण प्रवाह गर्ने प्रकृतिको कारोबार गर्नेछ।	जलविद्युतमा मात्र सिमित कम्पनीको व्यवसायको दायरालाई विस्तार गर्दै नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रलाई समेत कम्पनीको व्यवसायमा समेट्नुपर्ने आवश्यकता रहेकोले।
दफा ४ को उपदफा (१) मा संशोधन (१) यस कम्पनीको उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछः (क) जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण गर्ने परियोजनामा कम्पनीले शेयर वा ऋण लगानी गर्ने। (ख) जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण गर्ने परियोजनाका लागि बैंक तथा वित्तीय संस्था मार्फत लगानी गर्ने। (ग) जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण गर्ने परियोजनामा	दफा ४ को उपदफा (१) - (१) यस कम्पनीको उद्देश्यहरू देहाय बमोजिम हुनेछः (क) जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जाको उत्पादन, प्रसारण, वितरण तथा व्यापार गर्ने परियोजना वा सङ्गठित संस्थामा शेयर वा ऋण लगानी गर्ने। (ख) बैंक, वित्तीय संस्था, गैह्र बैंकिङ्ग वित्तीय संस्था एवम् अन्य निकायहरूसँगको सहकार्य तथा सहभागितामा	जलविद्युतमा मात्र सिमित कम्पनीको व्यवसायको दायरालाई विस्तार गर्दै नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रलाई कम्पनीको व्यवसायमा समेट्नुपर्ने आवश्यकता

वित्तीय लगानी गर्ने प्रयोजनका लागि विदेशी संस्थाबाट ऋण तथा अनुदान प्राप्त गर्ने। (घ) कम्पनीले आफ्नो नामबाट बण्ड, डिबेञ्चर लगायतका ऋणपत्रहरु तथा सर्टिफिकेट अफ डिपोजिटजस्ता वित्तीय उपकरणहरु जारी गरी दीर्घकालीन प्रकृतिको पूँजी परिचालन गर्ने। (ङ) जलविद्युत परियोजनाले जारी गर्ने बण्ड, डिबेञ्चरजस्ता ऋणपत्रमा कम्पनीले लगानी गर्ने। (च) जलविद्युत परियोजनाहरुको प्राविधिक मूल्यांकनको लागि प्राविधिक जनशक्तिको सीप र दक्षता अभिवृद्धि गर्नेछ। (छ) आफ्नो स्वामित्वमा सहायक कम्पनी स्थापना गरी जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण गर्ने परियोजना लिई लगानीकर्ता जुटाउने। (ज) सम्बन्धित निकायको स्वीकृतीमा सामुहिक लगानी कोष स्थापना एवं संचालन गर्ने। (झ) जलविद्युत क्षेत्रको विकासका लागि नेपाल सरकारद्वारा सञ्चालित पूँजी संकलनका कार्यक्रम वा योजनाहरुको कोष व्यवस्थापकको रुपमा कार्य गर्ने।	जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जाको उत्पादन, प्रसारण, वितरण तथा व्यापार गर्ने परियोजना वा सङ्गठित संस्थामा लगानी गर्ने। (ग) जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जाको उत्पादन, प्रसारण, वितरण तथा व्यापार गर्ने परियोजना वा सङ्गठित संस्थामा वित्तीय लगानी गर्ने प्रयोजनका लागि विदेशी संस्थाबाट लगानी, ऋण तथा अनुदान प्राप्त गर्ने। (घ) कम्पनीले आफ्नो नामबाट बण्ड, डिबेञ्चर लगायतका ऋणपत्रहरु तथा सर्टिफिकेट अफ डिपोजिटजस्ता वित्तीय उपकरणहरु जारी गरी दीर्घकालीन प्रकृतिको पूँजी परिचालन गर्ने। (ङ) जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनाका लागि जारी हुने बण्ड, डिबेञ्चरजस्ता ऋणपत्रमा कम्पनीले लगानी गर्ने। (च) जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनाहरुको मूल्यांकनको लागि प्राविधिक जनशक्तिको सीप र दक्षता अभिवृद्धि गर्ने। (छ) आफ्नो स्वामित्वमा सहायक कम्पनी स्थापना गरी जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जाको उत्पादन,	रहेकोले।
--	---	-----------------

	प्रसारण, वितरण तथा व्यापार गर्ने परियोजना लिई लगानीकर्ता जुटाउने। (ज) सम्बन्धित निकायको स्वीकृतिमा सामुहिक लगानी कोष स्थापना एवम् सञ्चालन गर्ने। (झ) जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जा क्षेत्रको विकासका लागि नेपाल सरकारद्वारा सञ्चालित पूँजी संकलनका कार्यक्रम वा योजनाहरूको कोष व्यवस्थापकको रूपमा कार्य गर्ने। (ञ) ऊर्जासँग सम्बन्धित अध्ययन, अनुसन्धान, परामर्श लगायतका सेवा प्रदान गर्ने एवम् त्यस्तो सेवाप्रदायक कम्पनीमा शेयर वा ऋण लगानी गर्ने।	
दफा ५ को खण्ड (च) मा संशोधन (च) कम्पनीले आर्थिक एवं प्राविधिक रूपले सम्भाव्य जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण र वितरणको निम्ति वित्तीय साधन लगानीका लागि कम्पनीसमक्ष पेश हुन आउने विस्तृत परियोजना अध्ययन प्रतिवेदन विश्लेषण गरी उपयुक्तताको आधारमा त्यस्तो परियोजनामा लगानी गर्ने।	दफा ५ को खण्ड (च)- (च) कम्पनीले आर्थिक एवं प्राविधिक रूपले सम्भाव्य जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जाको उत्पादन, प्रसारण, वितरण तथा व्यापारको निम्ति वित्तीय साधन लगानीका लागि कम्पनीसमक्ष पेश हुन आउने विस्तृत परियोजना अध्ययन प्रतिवेदन विश्लेषण गरी उपयुक्तताको आधारमा त्यस्तो परियोजनामा लगानी गर्ने।	"जलविद्युत" भन्ने शब्दको सट्टा "जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जा" भन्ने शब्दहरू राखिएको।
दफा ५ को खण्ड (झ) मा संशोधन (झ) कम्पनीले स्वदेशी वा विदेशी सङ्गठित संस्थाहरूसंगको संयुक्त	दफा ५ को खण्ड (झ)- (झ) कम्पनीले स्वदेशी वा विदेशी सङ्गठित संस्थाहरूसंगको	"जलविद्युत" भन्ने शब्दको सट्टा "जलविद्युत तथा नवीकरणीय

लगानीमा जलविद्युत परियोजनामा संस्थापक शेयरधनीको रूपमा लगानी गर्ने।	संयुक्त लगानीमा जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनामा संस्थापक शेयरधनीको रूपमा लगानी गर्ने।	ऊर्जा" भन्ने शब्दहरू राखिएको।
दफा ५ को खण्ड (ट) मा संशोधन (ट) कम्पनीले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति प्राप्त गरी जलविद्युत परियोजनामा प्रत्यक्ष वा कुनै बैंक वा वित्तीय संस्था मार्फत अप्रत्यक्ष रूपमा ऋण प्रवाह गर्ने।	दफा ५ को खण्ड (ट)- (ट) कम्पनीले नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति प्राप्त गरी जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनामा प्रत्यक्ष वा कुनै बैंक वा वित्तीय संस्था मार्फत अप्रत्यक्ष वा अनलेण्डिङ रूपमा ऋण प्रवाह गर्ने।	"जलविद्युत" भन्ने शब्दको सट्टा "जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जा" भन्ने शब्दहरू राखिएको।
दफा ५ को खण्ड (ठ) मा संशोधन (ठ) जलविद्युत परियोजनाको प्रवर्द्धनका लागि नेपाल सरकार वा अन्य स्वदेशी वा विदेशी निकायबाट प्राप्त भएको रकम ऋणको रूपमा प्रवाह गर्ने वा ऋण व्यवस्थापन गर्ने।	दफा ५ को खण्ड (ठ)- (ठ) जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनाको प्रवर्द्धनका लागि नेपाल सरकार वा अन्य स्वदेशी वा विदेशी निकायबाट प्राप्त भएको रकम ऋणको रूपमा प्रवाह गर्ने वा ऋण व्यवस्थापन गर्ने।	"जलविद्युत" भन्ने शब्दको सट्टा "जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जा" भन्ने शब्दहरू राखिएको।
दफा ५ को खण्ड (ढ१) मा संशोधन (ढ१) कम्पनीले जलविद्युत आयोजनाहरू आफ्नो स्वामित्वमा लिई संभाव्यता अध्ययन, वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन, विस्तृत अध्ययन गरी वा गराई निर्माण गर्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने।	दफा ५ को खण्ड (ढ१)- (ढ१) कम्पनीले जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित आयोजनाहरू आफ्नो स्वामित्वमा लिई संभाव्यता अध्ययन, वातावरणीय प्रभाव मुल्यांकन, विस्तृत अध्ययन गरी वा गराई निर्माण गर्न आवश्यक कार्यहरू गर्ने।	"जलविद्युत" भन्ने शब्दको सट्टा "जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जा" भन्ने शब्दहरू राखिएको।
दफा ६ मा संशोधन- ६. कम्पनीको पूँजीको संरचना: कम्पनीको पूँजीको संरचना देहाय	दफा ६- ६. कम्पनीको पूँजीको संरचना: कम्पनीको पूँजीको	कम्पनीबाट प्रदान गरिएको ८% वोनस शेयरको कारणले हुने

बमोजिम हुनेछः

- (क) कम्पनीको अधिकृत पूँजी रु. ५०,००,००,००,०००।— (अक्षरेपी पचास अर्ब रुपैयाँ) हुनेछ । सो पूँजीलाई प्रतिशेयर रु. १००।— (अक्षरेपी एकसय रुपैयाँ) दरका ५०,००,००,००० (पचास करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ।
- (ख) कम्पनीको तत्काल जारी शेयर पूँजी रु. २२,००,००,००,०००।— (अक्षरेपी बाइस अरब रुपैयाँ) हुनेछ । पूँजीलाई प्रतिशेयर रु. १००।— (अक्षरेपी एकसय रुपैयाँ) दरका २२,००,००,००० (बाइस करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ।
- (ग) कम्पनीको संस्थापकहरुले तत्काल चुक्ता गर्न कबुल पूँजी रु १७,६०,००,००,०००।—(अक्षरेपी सत्र अर्ब साठी करोड रुपैयाँ) र सर्व साधारणले चुक्ता गर्न कबुल गरेको पूँजी रु ४,४०,००,००,०००।—(अक्षरेपी चार अर्ब चालिस करोड रुपैयाँ) हुनेछ।
- (घ) संस्थापक शेयरधनीहरुलाई समुह “क” मा बर्गिकरण गरिएको छ र यो समूहको शेयर स्वामित्व ८० प्रतिशत हुनेछ । यो समूहलाई देहाय बमोजिम २ वटा उपसमूहमा विभाजन गरिएको छः

उपसमूह क-१

क्र.सं.	संस्थापकको नाम	लिन कबूल गरेको शेयर संख्या (किता)
१.	नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	४,४०,००,०००।-

संरचना देहाय बमोजिम हुनेछः

- (क) कम्पनीको अधिकृत पूँजी रु. ५०,००,००,००,०००।— (अक्षरेपी पचास अर्ब रुपैयाँ) हुनेछ । सो पूँजीलाई प्रतिशेयर रु. १००।— (अक्षरेपी एकसय रुपैयाँ) दरका ५०,००,००,००० (पचास करोड) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ।
- (ख) कम्पनीको तत्काल जारी शेयर पूँजी रु. २३,४९,६०,००,०००।— (अक्षरेपी तेईस अर्ब उनान्पचास करोड साठी लाख रुपैयाँ) हुनेछ । पूँजीलाई प्रतिशेयर रु. १००।— (अक्षरेपी एकसय रुपैयाँ) दरका २३,४९,६०,००० (तेइस करोड उनान्पचास लाख साठी हजार) थान साधारण शेयरमा विभाजन गरिएको छ।
- (ग) कम्पनीको संस्थापकहरुले तत्काल चुक्ता गर्न कबुल गरेको पूँजी रु. १५,४४,४०,००,०००।—(अक्षरेपी पन्ध्र अर्ब चवालिस करोड चालीस लाख रुपैयाँ) र सर्वसाधारणले चुक्ता गर्न कबुल गरेको पूँजी रु. ४,७५,२०,००,०००।—(अक्षरेपी चार अर्ब पचहत्तर करोड बीस लाख रुपैयाँ) हुनेछ।
- (घ) संस्थापक शेयरधनीहरुलाई समूह “क” मा बर्गिकरण गरिएको छ र यो समूहको शेयर स्वामित्व ८० प्रतिशत हुनेछ । यो समूहलाई देहाय बमोजिम २

पूँजी वृद्धिको रकमलाई मिलाइएको र उपसमूह क-२ का संस्थापकहरुबाट खरिद नभएको हकप्रद शेयर खरिद गर्ने शेयरधनीलाई उपसमूह क-२ मा "अन्य संस्थापक" शीर्षकमा राखिएको।

२.	नेपाल सरकार, ऊर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय	२,२०,००,०००।-
३.	नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदीय मामीला मन्त्रालय	२,२०,००,०००।-
४.	नेपाल सरकार, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	२,२०,००,०००।-
	उपसमूह क-२	
५.	कर्मचारी सञ्चय कोष	२,२०,००,०००।-
६.	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	२,२०,००,०००।-
७.	नागरिक लगानी कोष	२,२०,००,०००।-

- (ड) सर्वसाधारणमा बिक्री गरिने शेयर खरिद गर्ने शेयरधनीलाई समूह “ख” मा वर्गीकरण गरिएको छ। यो समूहको शेयर स्वामित्व कम्पनीको जारी पूँजीको बीसप्रतिशत हुनेछ।
- (च) जुन समूह, उपसमूहको शेयर खरिद गरेको हो सो खरिद गर्ने व्यक्ति/संस्था/ निकायलाई सोही समूह, उपसमूहमा राखिनेछ।
- (छ) प्रचलित कानूनको अधिनमा रही कम्पनीले आफ्नो पूँजी तथा स्वामित्वको संरचनामा हेरफेर गर्न सक्नेछ।

वटा उपसमूहमा विभाजन गरिएको छः

क्र.सं.	शेयरधनीको विवरण	शेयर संख्या (किता)
	उपसमूह क-१	
१.	नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय	४,७५,२०,०००।-
२.	नेपाल सरकार, ऊर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय	२,३७,६०,०००।-
३.	नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदीय मामीला मन्त्रालय	२,३७,६०,०००।-
४.	नेपाल सरकार, महालेखा नियन्त्रकको कार्यालय	२,३७,६०,०००।-
	उपसमूह क-२	
५.	कर्मचारी सञ्चय कोष	१,१८,८०,०००।-
६.	राष्ट्रिय बीमा संस्थान	१,१८,८०,०००।-
७.	नागरिक लगानी कोष	१,१८,८०,०००।-
८.	अन्य संस्थापक	३,३०,००,०००।-

(ड) सर्वसाधारणमा बिक्री गरिने शेयर खरिद गर्ने

	शेयरधनीलाई समूह “ख” मा वर्गीकरण गरिएको छ । यो समूहको शेयर स्वामित्व कम्पनीको जारी पूँजीको बीस प्रतिशत हुनेछ । (च) जुन समूह, उपसमूहको शेयर खरिद गरेको हो सो खरिद गर्ने ब्यक्ति/संस्था/ निकायलाई सोही समूह, उपसमूहमा राखिनेछ । (छ) प्रचलित कानूनको अधिनमा रही कम्पनीले आफ्नो पूँजी तथा स्वामित्वको संरचनामा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।	
दफा ११ को उपदफा (६) मा संशोधन (६) यस प्रबन्धपत्रमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि कम्पनीले कम्तीमा २५ मेगावाट भन्दा बढिका मझौला तथा ठूला जलविद्युत परियोजनामा मात्र संस्थापक शेयरधनीका रुपमा लगानी तथा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा ऋण प्रदान गर्नेछ । तर कुनै बैंक वा बैंकहरूको समूहले लगानी गरिरहेका १० मेगावाट वा सो भन्दा बढीका आयोजनाहरूमा बैंकहरू मार्फत सम्बन्धित बैंकको दायित्वमा कम्पनीबाट ऋण लगानी गर्न वा बैंक तथा वित्तिय संस्थासँगको सहवित्तीयकरणमा १५ देखि २५ मेगावाट सम्मको जलविद्युत आयोजनाहरूमा बढिमा २० करोडसम्म ऋण लगानी गर्न वा संस्थापक शेयरधनीका रुपमा शेयर लगानी गर्न यस व्यवस्थाले बाधा पुगेको मानिने छैन ।	दफा ११ को उपदफा (६)- (६) कम्पनीले जलविद्युत उत्पादन परियोजनामा लगानी गर्दा कम्तीमा २५ मेगावाट वा सो भन्दा बढीका मझौला तथा ठूला जलविद्युत उत्पादन परियोजनामा मात्र संस्थापक शेयरधनीका रुपमा शेयर लगानी तथा प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रुपमा ऋण प्रदान गर्नेछ । तर कम्पनीबाट लगानी भएका परियोजनाको प्रवर्द्धकबाट निर्माण गरिने सो परियोजनाको क्यास्केड (Cascade) परियोजनामा लगानी गर्दा वा कुनै परियोजनाको क्षमता वा उत्पादन अभिवृद्धि गर्ने योजना अनुसार निर्माण गरिने पूरक परियोजनामा लगानी गर्दा वा कम्पनी आफैले प्रवर्द्धन गरेको सहायक कम्पनी वा नेपाल सरकारको स्वामित्व वा	कम्पनीको पूँजीलाई व्यवस्थित रुपमा उपयोग गर्नको लागि मझौला तथा ठुला जलविद्युत परियोजनामा लगानी केन्द्रित गर्नका लागि ।

	नियन्त्रणमा रहेको संगठित संस्था वा त्यस्तो संस्था मुख्य प्रवर्द्धक रहेको अन्य कुनै संस्थाद्वारा विकास गरिने परियोजनामा लगानी गर्दा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।	
दफा १२ को उपदफा (२) मा संशोधन (२) यो कम्पनीले जलविद्युत परियोजनामा मात्र लगानी गर्ने गरी नेपाली नागरिक, गैरआवासीय नेपाली, स्वदेशी/विदेशी संस्थाले खरीद गर्न पाउने गरी सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट जारी गर्ने र जलविद्युत परियोजनामा ऋण प्रवाह गर्नका लागि उक्त कार्य प्रारम्भ गर्नु अघि नेपाल राष्ट्र बैंकबाट पूर्व स्वीकृति लिनेछ। तर, प्रबन्धपत्रको दफा ५ मा उल्लेख गरिएका नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति लिनुपर्ने कार्य बाहेक अन्य कार्य प्रारम्भ गर्ने गरी कम्पनी संस्थापना गर्नु अघि नेपाल राष्ट्र बैंकको पूर्व स्वीकृति लिन अनिवार्य हुने छैन।	दफा १२ को उपदफा (२)- (२) यो कम्पनीले जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनामा मात्र लगानी गर्ने गरी नेपाली नागरिक, गैरआवासीय नेपाली, स्वदेशी/विदेशी संस्थाले खरीद गर्न पाउने गरी सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट जारी गर्ने र परियोजनामा ऋण प्रवाह गर्नका लागि उक्त कार्य प्रारम्भ गर्नु अघि नेपाल राष्ट्र बैंकबाट पूर्व स्वीकृति लिनेछ। तर, प्रबन्धपत्रको दफा ५ मा उल्लेख गरिएका नेपाल राष्ट्र बैंकबाट स्वीकृति लिनुपर्ने कार्य बाहेक अन्य कार्य प्रारम्भ गर्ने गरी कम्पनी संस्थापना गर्नु अघि नेपाल राष्ट्र बैंकको पूर्व स्वीकृति लिन अनिवार्य हुने छैन।	"जलविद्युत" भन्ने शब्दको सट्टा "जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जा" भन्ने शब्दहरू राखिएको।
दफा १२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित अनुसूची "जलविद्युत लगानी तथा विकास कम्पनी लिमिटेड कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू" मा संशोधन	दफा १२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित अनुसूची- दफा १२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित अनुसूची "जलविद्युत लगानी तथा विकास कम्पनी लिमिटेड कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू" को सट्टा संलग्न अनुसूची "हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू" राखिएको छ।	दफा १२ को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित अनुसूची "जलविद्युत लगानी तथा विकास कम्पनी लिमिटेड कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू" मा रहेका अधिकांश व्यवस्थाहरू प्रबन्धपत्र र नियमावलीमा छुट्टै उल्लेख भएको हुँदा दोहोरो व्यवस्था

		राखिराख सान्दर्भिक नहुने हुँदा दोहोरो व्यवस्थाहरु हटाई सो अनुसूचीमा आवश्यक भएका व्यवस्थाहरुमात्र राखी नयाँ अनुसूची तयार गर्न उपयुक्त देखिएकोले।
--	--	--

हाइड्रोइलेक्ट्रिसिटी इन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेडको (दशौं संशोधन) नियमावली, २०७८

तीन महले

विद्यमान व्यवस्था	प्रस्तावित व्यवस्था	संशोधन गर्नुको कारण
नियम ८ मा संशोधन नियम ७ बमोजिम जारी भएको शेयर खरिद गर्न शेयरधनीको अधिकारमा हेरफेर गर्दा सम्बन्धित वर्गका शेयरधनीहरुको स्वीकृति चाहिने वा नचाहिने: साधारण शेयरलाई निम्न समूहमा वर्गीकरण गरिएको छ। समूह (क) संस्थापक शेयरधनी उपसमूह क—१ नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय नेपाल सरकार, नेपाल सरकार, उर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदिय मामीला मन्त्रालय नेपाल सरकार, महालेखा नियन्त्रक कार्यालय उपसमूह क—२ कर्मचारी संचयकोष राष्ट्रिय बीमा संस्थान	नियम ८- नियम ७ बमोजिम जारी भएको शेयर खरिद गर्ने शेयरधनीको अधिकारमा हेरफेर गर्दा सम्बन्धित वर्गका शेयरधनीहरुको स्वीकृति चाहिने वा नचाहिने: नियम ७ बमोजिम जारी भएको शेयर खरिद गर्न शेयरधनीको अधिकारमा हेरफेर गर्दा प्रचलित कानून बमोजिम गरिनेछ।	नियम ८ को शीर्षक बमोजिमको व्यवस्था हुनुपर्नेमा अन्यथा भएकोले मिलाइएको।

नागरिक लगानी कोष समूह (ख) सर्वसाधारण शेयरधनी अग्राधिकार शेयरको हकमा शेयरधनीको हक अधिकार तथा बन्देजहरु उक्त शेयर जारी गर्ने बखतमा प्रकाशित गरिने विस्तृत विवरणपत्रमा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ ।		
नियम ९ मा संशोधन अग्राधिकार शेयर: कम्पनीले आवश्यकता अनुसार अग्राधिकार शेयर जारी गरी पूँजी परिचालन गर्न सक्नेछ ।	नियम ९- अग्राधिकार शेयर: कम्पनीले आवश्यकता अनुसार अग्राधिकार शेयर जारी गरी पूँजी परिचालन गर्न सक्नेछ । अग्राधिकार शेयरको हकमा शेयरधनीको हक अधिकार तथा बन्देजहरु उक्त शेयर जारी गर्ने बखतमा प्रकाशित गरिने विस्तृत विवरणपत्रमा उल्लेख गरिए बमोजिम हुनेछ ।	नियम ९ मा हुनुपर्ने व्यवस्था नियम ८ को अन्तिम वाक्यको रूपमा रहेकोले मिलाइएको ।
नियम १० मा संशोधन संस्थापकले लिनु पर्ने शेयर: शेयरधनीले कम्पनीको संस्थापक हुन कम्तीमा १,००,००,००० कित्ता शेयर लिएको हुनुपर्नेछ ।	नियम १०- संस्थापकले लिनु पर्ने शेयर: शेयरधनीले कम्पनीको संस्थापक हुन कम्तीमा १,००,००,००० (एक करोड) कित्ता शेयर लिएको हुनुपर्नेछ । तर, कम्पनी संस्थापना भए पश्चात संस्थापक समूहको शेयर खरिद गर्ने शेयरधनीको हकमा सो सीमा लागू हुनेछैन ।	संस्थापक शेयरधनी अन्तर्गतको बिक्री नभएको हकप्रद शेयर लिलाम बढाबढ वा अन्य प्रकृयाबाट बिक्री गर्ने प्रयोजनको लागि आवश्यक भएकोले ।
नियम १३ मा संशोधन शेयरको प्रमाण पत्र: कम्पनीले जारी गर्ने शेयरको प्रमाणपत्रमा	नियम १३ — शेयरको प्रमाण पत्र:	शेयर रजिष्ट्रार मार्फत अभौतिक रूपमा शेयरको प्रमाण जारी गरिने

सञ्चालक समितिको अध्यक्ष तथा कम्पनीको कार्यकारी प्रमुख गरी दुई जनाको दस्तखत र कम्पनीको छाप लगाई शेयर प्रमाणपत्र दिइनेछ।	(१) कम्पनीले जारी गर्ने शेयरको प्रमाणपत्रमा कुनै सञ्चालक वा कम्पनीको कार्यकारी प्रमुख वा कम्पनी सचिवमध्ये कुनै दुई जनाको दस्तखत र कम्पनीको छाप लगाई शेयर प्रमाणपत्र दिइनेछ। (२) शेयर प्रमाणपत्र सम्बन्धी अन्य व्यवस्था ऐन बमोजिम हुनेछ।	अवस्था समेत भएकोले शेयर प्रमाणपत्र सम्बन्धी व्यवस्था कम्पनी ऐन, २०६३ मा व्यवस्था भए बमोजिम गर्नुपर्ने भएकोले।
नियम १७ मा संशोधन साविकमा नरहेको-	नियम १७ उपनियम (२) पछि देहायको उपनियम (३) थपिएको छ - (३) शेयरधनी तथा डिबेञ्चरवालाको दर्ता किताबको निरीक्षण सम्बन्धी अन्य व्यवस्था ऐन बमोजिम हुनेछ।	शेयर रजिष्ट्रार मार्फत धितोपत्र निक्षेप सेवा लिई दर्ता किताब राखिने अवस्था भएकोले कम्पनी ऐन, २०६३ मा व्यवस्था भए बमोजिम गर्नुपर्ने भएकोले।
नियम २४ को उपनियम (४) मा संशोधन- (४) प्रतिनिधिले मतदान गर्न पाउने अधिकतम हद वा सीमा त्यस्तो शेयरधनीले लिन पाउने बैकको अधिकतम शेयर हिस्साको मतदान सीमा भन्दा बढी हुने छैन।	नियम २४ को उपनियम (४)- (४) प्रतिनिधिले मतदान गर्न पाउने अधिकतम हद वा सीमा त्यस्तो शेयरधनीले लिन पाउने कम्पनीको अधिकतम शेयर हिस्साको मतदान सीमा भन्दा बढी हुने छैन।	भूलवस "बैंक" भन्ने शब्द रहेकोले सच्याइएको।
नियम २७ को उपनियम (१) मा संशोधन- (१) सञ्चालकहरुको नियुक्ति, मनोनयन वा निर्वाचन वार्षिक साधारण सभाबाट हुनेछ। तर व्यवसायिक/स्वतन्त्र सञ्चालकको नियुक्ति समितिको सिफारिसमा वार्षिक साधारण सभाले गर्नेछ।	नियम २७ को उपनियम (१)- (१) सञ्चालकहरुको नियुक्ति, मनोनयन वा निर्वाचन वार्षिक साधारण सभाबाट हुनेछ। तर, समूह "क" को उपसमूह क-१ मा रहेका नेपाल सरकारका निकायहरु र उपसमूह क-२ मा रहेका सार्वजनिक	संस्थापक शेयरधनीहरुबाट प्रतिनिधित्व हुने सञ्चालक मनोनयन हुने व्यवस्था खुलाइएको र "व्यवसायिक" शब्द हटाई कम्पनी ऐन बमोजिम "स्वतन्त्र

	निकायहरूबाट प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालकहरू सम्बन्धित निकायबाट नियुक्त हुनेछन्।	सञ्चालक" शब्दहरू मात्र राखिएको।
नियम २७ को उपनियम (२) मा संशोधन- (२) यस कम्पनीमा सात जनाको सञ्चालक समिति हुनेछ। क) संस्थापक शेयरधनीहरू मध्येबाट ४ जना (१) अर्थ मन्त्रालयबाट १ जना (सचिव वा सहसचिव) (२) उर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयबाट १ जना (सचिव वा सहसचिव) (३) कानून, न्याय तथा संसदिय मामीला मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रक कार्यालय बाट पालोक्रम अनुसार १ जना (सचिव वा सहसचिव) (४) कर्मचारी संचयकोष, राष्ट्रिय बीमा संस्थान र नागरिक लगानी कोषबाट शेयर स्वामित्वका आधारमा पालोक्रम अनुसार १ जना ख) सर्वसाधारण शेयरधनीहरू मध्येबाट १ जना ग) स्वतन्त्र व्यावसायिक सञ्चालक (चार्टर्ड एकाउण्टेण्ट वा वित्त विश्लेषक वा व्यवस्थापन विज्ञ) १ जना (घ) स्वतन्त्र व्यावसायिक सञ्चालक (जलविद्युत विशेषज्ञ) १ जना	नियम २७ को उपनियम (२)- (२) यस कम्पनीमा सात जनाको सञ्चालक समिति हुनेछ। क) समूह "क" का शेयरधनीहरू मध्येबाट ५ जना (१) नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालयबाट १ जना (सचिव वा सहसचिव) (२) नेपाल सरकार, ऊर्जा, जलश्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालयबाट १ जना (सचिव वा सहसचिव) (३) नेपाल सरकार, कानून, न्याय तथा संसदिय मामिला मन्त्रालय र महालेखा नियन्त्रक कार्यालयबाट पालोक्रम अनुसार १ जना (सचिव वा सहसचिव) (४) कर्मचारी सञ्चय कोष, राष्ट्रिय बीमा संस्थान र नागरिक लगानी कोषबाट शेयर स्वामित्वका आधारमा आपसी सहमतिमा पालोक्रम अनुसार १ जना (कार्यकारी प्रमुख वा सो भन्दा एक तह मुनिको पदाधिकारी) (५) संस्थापक समूह अन्तर्गतको उपसमूह क-२ का अन्य संस्थापक शेयरधनीहरूमध्येबाट निर्वाचित	कम्पनीमा शेयरधनीहरूको स्वामित्वको अनुपातमा सञ्चालक समितिमा प्रतिनिधित्व हुनुपर्ने भएकोले र कम्पनी ऐन, २०६३ को दफा ८६ को उपदफा (३) मा सात जनासम्म सञ्चालक भएमा कम्तीमा एक जना स्वतन्त्र सञ्चालक हुनुपर्ने व्यवस्था रहेकोले।

	१ जना ख) सर्वसाधारण शेयरधनीहरू मध्येबाट १ जना ग) स्वतन्त्र सञ्चालक १ जना	
नियम २८ मा संशोधन- सञ्चालक हुन लिनुपर्ने न्युनतम शेयर संख्या: यस कम्पनीको सञ्चालकको पदमा नियुक्त, मनोनयन वा निर्वाचित हुनको लागि कुनै पनि शेयरधनीले आफ्नो नाममा न्युनतम १०० कित्ता शेयर लिएको हुनु पर्नेछ। तर स्वतन्त्र व्यावसायिक सञ्चालकहरू र सङ्गठित संस्थाको प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालकहरूको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।	नियम २८- सञ्चालक हुन लिनुपर्ने न्युनतम शेयर संख्या: यस कम्पनीको सञ्चालकको पदमा नियुक्त, मनोनयन वा निर्वाचित हुनको लागि कुनै पनि शेयरधनीले आफ्नो नाममा न्युनतम १०० कित्ता शेयर लिएको हुनु पर्नेछ। तर, स्वतन्त्र सञ्चालक र नेपाल सरकार वा सङ्गठित संस्थाको प्रतिनिधित्व गर्ने सञ्चालकको हकमा यो व्यवस्था लागू हुने छैन।	"व्यवसायिक" शब्द हटाई "स्वतन्त्र सञ्चालक" मात्र राखिएको।
नियम २९ मा संशोधन- (१) कम्पनीमा शेयरधनी बाहेकका देहायको योग्यता पुगेका चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट वा वित्त विश्लेषक वा व्यवस्थापन विज्ञ र जलविद्युत विज्ञ गरि दुईजना स्वतन्त्र र व्यवसायिक संचालकहरू रहने छन्:— (क) कम्तीमा ४० वर्ष उमेर पूरा भएको र ६० वर्ष ननाघेको, (ख) उच्च दक्षता एवं नैतिकता प्रदर्शन गरेको (ग) राजनैतिक दलको सदस्य नरहेको,	नियम २९- (१) कम्पनीमा शेयरधनी बाहेकका देहायको योग्यता पुगेको एकजना स्वतन्त्र सञ्चालक रहने छन्:— (क) नियुक्ति हुँदाका वखतमा कम्तीमा ४० वर्ष उमेर पूरा भएको र ६० वर्ष ननाघेको, (ख) उच्च दक्षता एवं नैतिकता प्रदर्शन गरेको (ग) राजनैतिक दलको सदस्य नरहेको, (घ) भ्रष्टाचार, सम्पत्ति शुद्धीकरण वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको,	दुई जना स्वतन्त्र व्यवसायिक सञ्चालकको सट्टा एक जना स्वतन्त्र सञ्चालकको व्यवस्था रहने गरी मिलाइएको नियम २९ को उपनियम (१क) मा रहेको शैक्षिक योग्यता र अनुभवलाई ऐनले तोकेको मापदण्ड अनुसार मिलाई यसै उपनियममा उल्लेख गर्ने गरी संशोधन गरिएको।

(घ) भ्रष्टाचार, सम्पत्ति शुद्धीकरण वा नैतिक पतन देखिने फौजदारी अभियोगमा सजाय नपाएको, (ङ) बैंकको ऋण नतिर्नेको कालो सूचिमा समावेश नभएको, र (च) ब्यक्तिगत वेरुजू वा सरकारी रकम बक्यौता नरहेको । (१क) उपनियम (१) मा उल्लिखित योग्यताको अतिरिक्त देहायको संचालकको लागि देहायको शैक्षिक योग्यता र कार्य अनुभव हुनु पर्नेछः— (क) स्वतन्त्र व्यवसायिक सञ्चालक (चार्टर्ड एकाउण्टेन्ट वा वित्त विश्लेषक वा व्यवस्थापन विज्ञ) का हकमा व्यवस्थापन विषयमा मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तीमा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरी सम्बन्धित क्षेत्रमा कम्तीमा ५ वर्षको कार्य अनुभव भएको वा चार्टर्ड एकाउण्टेन्सी उपाधि हासिल गरेको र सम्बन्धित क्षेत्रमा कम्तीमा ७ वर्षको कार्य अनुभव भएको, र ख) स्वतन्त्र व्यावसायिक सञ्चालक (जलविद्युत विशेषज्ञ)को हकमा जलविद्युतसंग सम्बन्धित विषयमा मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट कम्तीमा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरेको र जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण वा वितरणको कार्यमा कम्तीमा ७ वर्षको अनुभव भएको ।	(ङ) बैंकको ऋण नतिर्नेको कालोसूचिमा समावेश नभएको, र (च) ब्यक्तिगत वेरुजू वा सरकारी रकम बक्यौता नरहेको । (२) उपनियम (१) मा उल्लिखित योग्यताको अतिरिक्त स्वतन्त्र सञ्चालकको लागि देहायको शैक्षिक योग्यता र कार्य अनुभव हुनु पर्नेछः— (क) मान्यता प्राप्त विश्वविद्यालयबाट इन्जिनियरिङ्ग, जलविद्युत, निर्माण व्यवस्थापन, बैकिङ्ग, वित्तीय, मौद्रिक, अर्थशास्त्र, वाणिज्यशास्त्र, तथ्यांकशास्त्र, गणितशास्त्र, व्यापार प्रशासन, जनप्रशासन वा कानून विषयमा स्नातकोत्तर उपाधि हासिल गरेको वा चार्टर्ड एकाउण्टेन्सी उपाधि हासिल गरेको, र (ख) कुनै विदेशी वा स्वदेशी बैंक वा वित्तीय संस्थामा लगानी व्यवस्थापनको क्षेत्रमा सञ्चालक वा पदाधिकारी तहमा कम्तीमा दश वर्षको कार्य अनुभव हासिल गरेको वा उत्पादन\प्रसारण\परामर्श\विकाससँग सम्बन्धित सङ्गठित संस्थाको सञ्चालक वा पदाधिकारी तहमा कम्तीमा दश वर्षको कार्य अनुभव हासिल गरेको वा	
--	--	--

(२) स्वतन्त्र व्यवसायिक सञ्चालकहरूको नियुक्तिको लागि सञ्चालक समितिले योग्य व्यक्तिहरूको नाम चयन गरी नियुक्तिको लागि साधारण सभामा पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी नाम तयार गर्दा जति जना सञ्चालक नियुक्ति हुने हो सो संख्याको कम्तीमा तेब्बर योग्य व्यक्तिहरूको नाम स्वतन्त्र व्यवसायिक सञ्चालक नियुक्तिको लागि साधारण सभामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ । (३) स्वतन्त्र व्यवसायिक सञ्चालकहरूको नियुक्ति उपनियम (२) बमोजिम साधारण सभामा प्रस्तुत प्रस्तावमा उल्लेख गरिएका व्यक्तिहरूमध्येबाट गरिनेछ । (४) स्वतन्त्र व्यवसायिक सञ्चालकहरूको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्य सञ्चालक सरह हुनेछ ।	नेपाल सरकार वा नेपाल सरकार अन्तर्गतको सङ्गठित संस्थामा बैकिङ्ग, ऊर्जा वा आर्थिक व्यवस्थापनको क्षेत्रमा अधिकृत प्रथम श्रेणी वा सो सरहको पदमा कम्तीमा तीन वर्षको कार्य अनुभव हासिल गरेको । (३) स्वतन्त्र सञ्चालकको नियुक्तिको लागि सञ्चालक समितिले योग्य व्यक्तिहरूको नाम चयन गरी नियुक्तिको लागि साधारण सभामा पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी नाम तयार गर्दा एक जना सञ्चालक नियुक्तिको लागि कम्तीमा तीन जना योग्य व्यक्तिहरूको नाम स्वतन्त्र सञ्चालक नियुक्तिको लागि साधारण सभामा प्रस्तुत गर्नु पर्नेछ । (४) स्वतन्त्र सञ्चालकको नियुक्ति उपनियम (२) बमोजिम साधारण सभामा प्रस्तुत प्रस्तावमा उल्लेख गरिएका व्यक्तिहरूमध्येबाट गरिनेछ । (५) स्वतन्त्र सञ्चालकको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्य सञ्चालक सरह हुनेछ ।	
नियम ३० मा संशोधन- सञ्चालक पुनः नियुक्त हुन सक्ने वा नसक्ने: एक पटक सञ्चालक भईसकेको व्यक्ति सञ्चालकमा पुनः नियुक्त हुन सक्नेछ ।	नियम ३०- सञ्चालक पुनः नियुक्त हुन सक्ने वा नसक्ने: (१) एक पटक सञ्चालक भईसकेको व्यक्ति सञ्चालकमा पुनः नियुक्त हुन सक्नेछ । तर, स्वतन्त्र सञ्चालक एक कार्यकालका लागि मात्र नियुक्त	बैंक तथा वित्तीय संस्थामा भएको व्यवस्था र अभ्यास कम्पनीले पनि अनुकरण गर्न उपयुक्त भएकोले ।

	हुन सक्नेछ। (२) उपनियम (१) मा जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सो व्यवस्था प्रारम्भ हुँदा बहाल रहेको स्वतन्त्र सञ्चालक सो पदमा नियुक्ति हुँदाका बखत कायम रहेको व्यवस्था अनुसार आफ्नो पूरा कार्यकाल पदमा बहाल रहन सक्नेछ।	
नियम ३१ मा संशोधन- समितिमा सञ्चालकहरूको नियुक्ति गर्दा समूहगत रूपमा प्रतिनिधित्व हुने गरी देहाय बमोजिम गरिने छः- (क) संस्थापक समूह “क” मा २ वटा उप-समूह रहनेछ । उप-समूह “क-१”बाट ३ जना र उप-समूह “क-२” बाट १ जना गरी जम्मा ४ जना सञ्चालकहरू आपसी समझदारीबाट मनोनित वा निर्वाचित हुनेछन्। कुनै उप-समूहमा आपसी सहमती हुन नसकी निर्वाचन हुने भएमा सोही उप-समूहका संस्थापक शेयरधनीहरूको मात्र सो उप-समूहमा मतदान गर्ने अधिकार हुनेछ । (ख) समूह “ख” का सर्वसाधारण शेयरधनीबाट निर्वाचित १ जना।	नियम ३१- समितिमा सञ्चालकहरूको नियुक्ति गर्दा समूहगत रूपमा प्रतिनिधित्व हुने गरी देहाय बमोजिम गरिने छः- (क) संस्थापक समूह “क” मा २ वटा उपसमूह रहनेछ। उपसमूह क-१ बाट मनोनित ३ जना, उपसमूह क-२ मा रहेका कर्मचारी सञ्चय कोष, नागरिक लगानी कोष र राष्ट्रिय बीमा संस्थानमध्येबाट आपसी सहमतिमा पालोक्रम अनुसार मनोनित १ जना र उपसमूह क-२ मा रहेका अन्य संस्थापक शेयरधनीहरूबाट निर्वाचित १ जना गरी जम्मा ५ जना सञ्चालकहरू हुनेछन्। कुनै उपसमूहमा आपसी सहमती हुन नसकी निर्वाचन हुने भएमा सोही उपसमूहका शेयरधनीहरूको मात्र सो उपसमूहमा मतदान गर्ने अधिकार हुनेछ। उपसमूह क-२ अन्तर्गतका अन्य संस्थापकलाई छुट्याइएको सम्पूर्ण शेयर चुक्ता भए पश्चात त्यस्ता संस्थापक शेयरधनीबाट सञ्चालक समितिमा	नियमावलीको नियम २७ मा सञ्चालक समितिको गठन सम्बन्धी व्यवस्थामा भएको संशोधन अनुसार मिलाइएको।

	प्रतिनिधित्व हुनेछ । (ख) समूह “ख” का सर्वसाधारण शेयरधनीबाट निर्वाचित १ जना ।	
नियम ३८ मा संशोधन- साविकमा व्यवस्था नरहेको-	नियम ३८ को उपनियम (८) पछि देहायको उपनियम (९) थप गर्ने- (९) यस नियमावलीमा अन्यत्र जुनसुकै कुरा लेखिएको भए तापनि सञ्चालकहरूले विद्युतिय माध्यमको प्रयोग गरी अभौतिक रूपमा उपस्थिति जनाई सञ्चालक समितिको बैठक बस्न सक्नेछ ।	अभौतिक रूपमा सञ्चालक समितिको बैठक बस्नुपर्ने आवश्यकतालाई मध्यनजर गर्दै व्यवस्था गरिएको ।
नियम ४९ को उपनियम (१) मा संशोधन- (१) यो कम्पनी ऐन अन्तर्गत कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा संस्थापित भई ऐन अन्तर्गत रही यसले जलविद्युत उत्पादन, प्रसारण वा वितरणमा लगानी एवं विकासका लागि मात्र आवश्यक कारोबार गर्नेछ ।	नियम ४९ को उपनियम (१)- यो कम्पनी कम्पनी ऐन, २०६३ अन्तर्गत कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालयमा पब्लिक लिमिटेड कम्पनीको रूपमा संस्थापित भई ऐन अन्तर्गत रही यसले जलविद्युत तथा नवीकरणीय उर्जा क्षेत्रमा लगानी एवं विकासका लागि मात्र आवश्यक कारोबार गर्नेछ ।	जलविद्युत मात्रको सट्टा जलविद्युत र नवीकरणीय ऊर्जा समेटिएको ।

अनुसूची

(प्रबन्धपत्रको दफा (१२) को उपदफा (४) सँग सम्बन्धित)

हाईड्रोइलेक्ट्रीसिटी ईन्भेष्टमेन्ट एण्ड डेभलपमेन्ट कम्पनी लिमिटेड

कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरू

(२०७८ सालमा संशोधन गरिएको)

विद्युतीय ऊर्जाको आन्तरिक मागलाई पूर्ति गर्दै विद्यमान विद्युतीय उर्जा संकट निवारण गर्न जलविद्युत आयोजनाको कार्यन्वयन, निर्माण एवं सञ्चालनका लागि पूँजीको उपलब्धता र परिचालन सरल, सहज तथा प्रभावकारी रूपमा ऋण प्रवाह गरी लगानी व्यवस्थापनका लागि तत्काल केही गर्न बाञ्छनीय भएकोले नेपाल सरकारको अग्रसरतामा एउटा छुट्टै जलविद्युत लगानी तथा विकास कम्पनी को रूपमा वि.सं. २०६८ सालमा यस कम्पनीको स्थापना गरिएको हो।

कम्पनी स्थापना गर्दाका वखत निर्धारण गरिएका कम्पनी सञ्चालनका नीतिगत आधारहरूलाई समसामयिक परिमार्जन एवम् अद्यावधिक गर्दै लैजाने क्रममा देहायका प्रमुख नीतिगत आधारहरू निर्धारण गरिएको छः

(क) लगानी योग्य कोष परिचालन र उपयोग सम्बन्धी व्यवस्थाः

१. लगानी योग्य कोष परिचालन गर्दा आफ्नो शेयर पूँजी, स्वदेशी ऋणपत्र जारी गरी प्राप्त गर्ने ऋण र विदेशी संस्थाबाट प्राप्त गर्ने ऋण एवं अनुदानका माध्यमबाट गरिनेछ।
२. कम्पनीले संस्थापनाको लागि निवेदन दिई दर्ता प्रमाणपत्र प्राप्त गरिसकेपछि देहायका कार्य प्रारम्भ गर्नु अघि प्रचलित कानून बमोजिमका नियमनकारी निकायबाट स्वीकृति पाउनका लागि अनुरोध गर्ने छ। सो स्वीकृत प्राप्त गरे पश्चात् मात्र ती कार्यहरू प्रारम्भ गर्नेछः
 - २.१ नेपाली नागरिक तथा गैर आवासीय नेपालीहरू कम्तीमा १० लाख रुपैयाँका दरले तथा विदेशी वा स्वदेशी संगठित संस्थाबाट कम्तीमा नेपाली रुपैयाँ १ करोडका दरले ५ वर्ष वा सो भन्दा बढी अवधिको लागि सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट जारी गरी वा अन्य कुनै किसिमको ऋणपत्र वा वण्ड वा डिवेन्चर जारी गरी दीर्घकालीन श्रोत परिचालन गर्ने।
 - २.२ सङ्गठित संस्थाहरूलाई एक करोड रुपैयाँ र सो भन्दा बढी रकमको सर्टिफिकेट अफ डिपोजिट जारी गरी पूँजी परिचालन गर्ने।

- २.३ बैंक वा वित्तीय संस्थाहरू मार्फत जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनामा लगानी गर्नका लागि त्यस्ता बैंक वा वित्तीय संस्थाहरूलाई थोक ऋण (अनलेण्डिङ्ग) उपलब्ध गराउने वा सहवित्तीयकरणमा सहभागी हुने।
- २.४ जलविद्युत तथा नवीकरणीय ऊर्जासँग सम्बन्धित परियोजनालाई पच्चीस करोड रुपैयाँ र सोभन्दा बढीको प्रत्यक्ष ऋण प्रवाह गर्ने।
३. कम्पनीले शेयर लगानी गरेको विद्युत परियोजनामा कुनै प्रकारको ऋण (प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष) प्रवाह र ऋणपत्र मा लगानी गर्ने छैन। तर कम्पनी आफैले प्रवर्द्धन गरेको सहायक कम्पनी वा संयुक्त उपक्रम कम्पनी वा नेपाल सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको संगठित संस्था वा त्यस्तो संस्था मुख्य प्रवर्द्धक रहेको अन्य कुनै संस्थाद्वारा विकास गरिने परियोजना भएमा त्यस्ता परियोजनाहरूमा शेयर तथा ऋण लगानी दुवै गर्न बाधा पर्ने छैन।
४. कम्पनीले परियोजनामा ऋण प्रवाह गर्दा वा वण्ड, डिवेन्चर वा ऋणपत्रमा लगानी गर्दा कम्पनीको कुल पूँजी कोष २५ प्रतिशतसम्म मात्र लगानी गर्न सक्नेछ।
५. कम्पनीले कुनै परियोजना सम्बद्ध कम्पनीको शेयर लगानी गर्दा सम्बन्धित कम्पनीको चुक्ता पूँजीको बढीमा २० प्रतिशत वा कम्पनीको कुल पूँजीकोषको २५ प्रतिशतमा नबढाई लगानी गर्नेछ। तर कम्पनी आफैले प्रवर्द्धन गरेको सहायक कम्पनी वा संयुक्त उपक्रम कम्पनी वा नेपाल सरकारको स्वामित्व वा नियन्त्रणमा रहेको संगठित संस्था वा त्यस्तो संस्था मुख्य प्रवर्द्धक रहेको अन्य कुनै संस्थाद्वारा विकास गरिने परियोजनामा शेयर लगानी गर्दा सम्बन्धित कम्पनीको चुक्ता पूँजीको २० प्रतिशत भन्दा बढी लगानी गर्न सक्ने छ।
६. परियोजनामा ऋण प्रवाह गर्दा ऋण र स्वपूँजीको अनुपात सञ्चालक समितिले तोके बमोजिम हुनेछ।
७. कम्पनीले कूल पूँजी कोषको अधिकतम ५ प्रतिशत रकम तरल सम्पत्तिको रूपमा राख्न सक्नेछ।
८. कम्पनीले कुनै पनि सार्वजनिक कम्पनीले निर्माण गर्ने आयोजनामा प्रवाह गरेको ऋण रकमको सम्पूर्ण अंश वा केही अंश आयोजना सम्पन्न भई सञ्चालनमा आएपछि निश्चित मापदण्डको आधारमा शेयरमा परिणत (Mezzanine Financing) गर्न सक्नेछ।

(ख) व्याजदार सम्बन्धी व्यवस्था:

१. कम्पनीबाट बैंक तथा वित्तीय संस्थासँगको सहवित्तीयकरण वा समूहमा ऋण लगानी गर्दा प्राप्त गर्ने व्याजदर कर्जा सम्झौताको अधिनमा रही व्याजदर सम्बन्धी नेपाल राष्ट्र बैंकले तोकेको

मापदण्ड एवम् ऋण प्रदायक संस्थाहरुको सहवित्तीयकरणःसमूहको निर्णय अनुसार निर्धारण गरिनेछ।

२. कम्पनीबाट प्रत्यक्ष रूपमा परियोजनामा ऋण लगानी गर्दा वा बैंक मार्फत थोक कर्जा (अनलेण्डिङ्ग) प्रवाह गर्दा प्राप्त गर्ने ब्याजदर सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत ब्याजदर सम्बन्धी नीतिगत मापदण्ड बमोजिम निर्धारण गरिनेछ।
३. ब्याजदर सम्बन्धी अन्य व्यवस्था प्रचलित कानूनको अधिनमा रही आवश्यकता अनुसार निर्धारण गरिनेछ।

(ग) संस्थागत सुशासन सम्बन्धी व्यवस्था:

१. कम्पनीमा संस्थागत सुशासनको प्रवर्द्धन गर्न सञ्चालक स्तरीय लेखा परीक्षण समिति, जोखिम व्यवस्थापन समिति, मानव संशाधन तथा सेवा सुविधा समिति लगायत कार्य क्षेत्रगत शर्तहरु तोकी आवश्यकता अनुसार समितिहरु गठन गर्नेछ।
२. सञ्चालक समितिले कम्पनीको दैनिक कार्य सञ्चालन तथा व्यवस्थापन, स्रोत परिचालन, लगानी, असूली, लेखा आदि सम्बन्धमा राष्ट्रिय तथा अन्तरराष्ट्रिय असल अभ्यासहरुको अनुसरण गर्दै आवश्यक नीति तथा कार्यविधिहरु तयार गरी लागू गर्नेछ।
३. कम्पनीले नियामक निकाय एवम् नेपाल सरकारबाट प्राप्त निर्देशनको पूर्ण पालना गर्नेछ। त्यस्तो निर्देशनको कार्यान्वयनको लागि सञ्चालक समितिले आवश्यकता अनुसार कार्यविधिहरु तयार गरी लागू गर्नेछ।

(घ) कार्यकारी प्रमुख एवं कर्मचारी सम्बन्धी व्यवस्था

१. प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको योग्यता, छनौट तथा नियुक्ति प्रक्रिया कम्पनीको प्रवन्धपत्र र नियमावली बमोजिम हुनेछ। तर प्रवन्धपत्र तथा नियमावलीमा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएता पनि प्रचलित कानून र नेपाल सरकारबाट जारी भएका गठन, आदेश, निर्देशिका आदिमा सार्वजनिक संस्थानको प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नियुक्ति सम्बन्धी छुट्टै व्यवस्था गरिएमा सोही बमोजिम प्रमुख कार्यकारी अधिकृत नियुक्ति गर्नु पर्नेछ।
२. बहालवाला सञ्चालकले कम्पनीको प्रमुख कार्यकारी अधिकृतको पदमा आवेदन दिन पाउने छैन।
३. कर्मचारीको नियुक्ति तथा सेवाका शर्तहरु लोक सेवा आयोगको परामर्शमा सञ्चालक समितिबाट स्वीकृत कर्मचारी विनियमावली बमोजिम हुनेछ।
४. कम्पनीका प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा कर्मचारीमा पूर्ण व्यावसायिक दक्षता र उच्च मनोबल कायम गर्दै लक्षित उद्देश्य प्राप्त प्रति जवाफदेही र जिम्मेवार बनाईने छ।

(ड) व्यवस्थापन करार तथा कोष व्यवस्थापक सम्बन्धी व्यवस्थाः

१. कम्पनीको सञ्चालन तथा व्यवस्थापन सुदृढ, प्रभावकारी एवं निष्पक्ष रूपमा गर्नका लागि कम्पनीको सञ्चालक समितिले आवश्यक र उपयुक्त देखेमा यस्तो प्रकारको कम्पनी सञ्चालनमा विशेषज्ञता हासिल गरेका स्वदेशी वा विदेशी दक्ष क्षमतावान व्यक्ति, समूह वा संघ/संस्थालाई कम्पनीको व्यवस्थापनको सम्पूर्ण वा केही कामका लागि करारमा नियुक्त गर्न सक्नेछ।
२. व्यवस्थापन करार गर्दा उचित शर्तहरूको आधारमा स्वदेशी वा विदेशी संघ/संस्था, विशेषज्ञ वा अन्य कुनै दक्ष व्यक्तिसंग कोष व्यवस्थापक (फण्ड म्यानेजर) को रूपमा व्यवस्थापन सम्झौता गरी उक्त कोष व्यवस्थापनलाई कम्पनीको पूर्ण सञ्चालन वा व्यवस्थापन गर्न जिम्मा दिन सक्नेछ।